

KAYSER Automotive Systems Polska

Przewodnik podwykonawcy

WAŻNE !

Ten przewodnik jest dokumentem, który zawiera wszystkie ważne zasady, normy i wskazania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, a także ogólnych praktyk stosowanych w zakładzie, które muszą być przestrzegane.

Zawartość należy dokładnie przeczytać i zrozumieć.

Do wejścia na teren formy konieczna jest akceptacja zasad obowiązujących w fabryce oraz świadomość faktu, iż ich złamanie może spowodować usunięcie z zakładu.

Dział BHP

1. Wstęp.

Każdy na terenie fabryki Kayser Automotive Systems Polska jest zobligowany wykonywać pracę bezpiecznie zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami bhp w tym również przepisami o ochronie przeciwpożarowej i ochronie środowiska.

Wszyscy podwykonawcy muszą przestrzegać procedur obowiązujących na terenie zakładu, z uwzględnieniem warunków i wskazówek dotyczących zakładu.

Najpóźniej przed rozpoczęciem prac, a zalecane przed zleceniem pracy by ustalić (zlecający lub wyznaczony przez niego koordynator) :

- ✓ ustalanie z wykonawcami kolejności, czasu i miejsca wykonywania prac,
- ✓ uzgadnianie zakresu prac oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia,
- ✓ określenie zagrożeń i ustalanie w związku z tym właściwego systemu zabezpieczeń zbiorowych oraz użycia sprzętu ochrony osobistej,
- ✓ ustalenie osób nadzoru z poszczególnych koordynowanych firm,
- ✓ ustalanie z wykonawcami rozmieszczenia na terenie wykonywanych prac znaków bezpieczeństwa, informacyjnych, ostrzegawczych itp.,
- ✓ ustalenie zasad korzystania z pomieszczeń higieniczno-sanitarnych w zakładzie,
- ✓ ustalenie zakresu prac szczególnie niebezpiecznych,
- ✓ konsultowanie spraw ze specjalistami z danego zakresu (np. służba BHP i PPOŻ., ochrona środowiska, pracownicy techniczni),
- ✓ przeprowadzanie kontroli w trakcie wykonywania wspólnych prac dotyczących przestrzegania ustaleń przyjętych przed rozpoczęciem pracy.
- ✓ żądanie zmian w sposobie wykonania pracy, jeśli aktualny sposób przyczynia się do znaczącego podwyższenia poziomu ryzyka.

2. Definicje.

Fabryka -	Cały zakład wraz z terenem przyległym oraz biurami.
Właściciel -	Osoba odpowiedzialna za podwykonawcę ze strony Kayser Automotive Systems Polska (osoba, która organizuje podwykonawcę w celu wykonania określonego zadania bądź zaprasza gościa).
Koordynator pożarowy –	Osoba/y odpowiedzialna/e za przeprowadzanie ewakuacji w przypadku pożaru.
Pracownik służby BHP –	Osoba odpowiedzialna za doradztwo w zakresie BHP we wszelkich aspektach funkcjonowania firmy, podległa bezpośrednio pod Dyrektora Firmy.
Podwykonawcy -	Wszyscy pracownicy firmy zewnętrznej (bezpośrednio bądź pośrednio związani z podwykonawcą) wykonujący pracę na rzecz Kayser Automotive Systems Polska bez względu na rodzaj formy prawnej oraz charakter umowy.
Kayser	Kayser Automotive Systems Polska

3. Odpowiedzialność podwykonawcy.

3.1. Postanowienia ogólne.

Podczas wykonywania jakichkolwiek prac wszyscy pracownicy podwykonawcy zobligowani są do przestrzegania polskich przepisów prawa pracy, w tym w szczególności przepisów i zasad bhp.

Przed wykonaniem prac Podwykonawca zobowiązany jest do zapoznania się ze szczególnymi przepisami i wymogami w zakresie BHP, w tym również wymogami bezpieczeństwa

przeciwpożarowego, itp. obowiązującymi w KAYSER. Podwykonawca jest odpowiedzialny za sprawowanie nadzoru nad pracownikami własnymi bądź bezpośrednio przez niego kontraktowanymi. Ponadto Podwykonawca przed rozpoczęciem pracy zobowiązany jest do zgłoszenia do KAYSER. osoby reprezentującej Podwykonawcę, będącej jednocześnie osobą kontaktową dla KAYSER.

3.2. Czas pracy.

Czas pracy zespołu podwykonawcy, przerwy w pracy, godziny rozpoczęcia i zakończenia prac, są indywidualną sprawą podwykonawcy, a odpowiedzialność w powyższym zakresie spoczywa w całości na Podwykonawcy. W przypadku braku zmiany trzeciej w KAYSER Podwykonawca jest zobowiązany do przerywania/zakończenia prac do godziny 22.00. Wyjątek od powyższego stanowią sytuacje nadzwyczajne (np. szczególnie istotne awarie).

3.3. Miejsce pracy / dyscyplina.

Podwykonawca nie może przebywać w pomieszczeniach/obszarach fabryki, które nie należą do przydzielonego mu miejsca prowadzenia prac lub też w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych innych, niż przydzielone bądź wskazane przez Właściciela.

Podwykonawca zobowiązany jest do wyciągania konsekwencji służbowych wobec swoich pracowników, włącznie z natychmiastowym wydaleniem z KAYSER osób, które dopuściły się złamania podstawowych zasad dyscypliny, a w szczególności:

- jawnego łamania, bądź nieprzestrzegania przepisów BHP, p-poż i ochrony środowiska,
- przebywania w miejscu pracy pod wpływem alkoholu,
- dokonania kradzieży,
- zakłócania spokoju i porządku w miejscu pracy i poza nim.

Za szkody wynikłe z braku dyscypliny pracy, Podwykonawcy będą pociągani do odpowiedzialności finansowej do wysokości powstałej szkody.

Wnoszenie alkoholu lub innych środków odurzających na teren KAYSER. jest bezwzględnie zabronione pod rygorem natychmiastowego wydalenia z terenu fabryki.

Fotografowanie lub filmowanie bez zgody KAYSER. jest zabronione na całym terenie.

Na całym terenie KAYSER. obowiązuje zakaz palenia tytoniu; wyjątek stanowi pomieszczenie palarni znajdujące się przy drugim wejściu do biurowca, odpowiednio oznakowane.

Zakwaterowanie i/lub wyżywienie pracowników Podwykonawcy w czasie trwania prac zapewnia Podwykonawca. W obszarze produkcji obowiązuje całkowity zakaz jedzenia i picia. Spożywanie posiłków może odbywać się tylko w jadalni.

3.4. Rozmowy telefoniczne.

Z aparatów telefonicznych znajdujących się na terenie zakładów KAYSER możliwe są rozmowy wewnętrzne i zewnętrzne. Podwykonawca upoważniony jest do korzystania z telefonu jedynie w ograniczonym, niezbędnym zakresie. W przypadku powstania nadmiernych kosztów w związku z korzystaniem z telefonów przez Podwykonawcę, zostanie on nimi obciążony.

3.5. Ewentualne koszty dodatkowe.

Jakiegokolwiek ewentualne koszty dodatkowe są uznawane przez KAYSER tylko w przypadkach wcześniejszego powiadomienia KAYSER na piśmie o możliwości powstania takich kosztów.

3.6. Czynności magazynowe.

Wszelkiego rodzaju dostawy (materiałów, części maszyn, etc.) mogą odbywać się tylko w magazynie i muszą zostać zarejestrowane. Wynoszenie bądź wywożenie cegokolwiek poza teren KAYSER. może odbywać się wyłącznie za okazaniem przepustki materiałowej.

Gruz, złom, odpady, śmieci i nieczystości powstałe w trakcie prowadzenia przez Podwykonawcę prac naprawczo-remontowych, muszą zostać usunięte z terenu KAYSER na koszt Podwykonawcy zgodnie z przepisami o Ochronie Środowiska KAYSER. .

3.7. Usługi dodatkowe.

Jeśli to możliwe, zaplecze warsztatowe KAYSER może zostać postawione do dyspozycji Podwykonawcy, celem dokonania mniejszych prac przygotowawczych. Decyzje odnośnie udostępnienia warsztatów KAYSER są podejmowane według potrzeb.

3.8. Obowiązki Podwykonawcy.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa pracy zakład pracy, na terenie którego prowadzone są prace przez inne jednostki, obowiązany jest umożliwić tym jednostkom zorganizowanie pracy w sposób zapewniający ich pracownikom bezpieczne i higieniczne warunki pracy. KAYSER jest zobowiązana do przekazania do Wykonawcy informacji o możliwych zagrożeniach.

W celu ustalenia zasad współdziałania uwzględniających sposoby postępowania w przypadku występowania zagrożeń wypadkowych, powołuje się zgodnie z art. 208 Kodeksu Pracy koordynatora BHP sprawującego nadzór nad bezpieczeństwem pracy wszystkich pracowników zatrudnionych na terenie wykonywania pracy przez Wykonawców. Koordynatorem BHP jest Właściciel lub pracownik Służby BHP.

Pracownicy Wykonawcy winni posiadać wymagane szkolenia BHP oraz inne, wymagane przepisami uprawnienia, jak również aktualne profilaktyczne badania lekarskie.

Podwykonawca powinien zapewnić, by podwładni pracownicy znali i przestrzegali podstawowe przepisy BHP, a w szczególności:

- ✓ wykonywać prace zgodnie z przepisami BHP oraz ogólnie przyjętymi zasadami,
- ✓ dbać o należyty stan maszyn i urządzeń oraz porządek w miejscu pracy,
- ✓ stosować odzież i obuwie robocze,
- ✓ stosować środki ochrony zbiorowej i środki ochrony indywidualnej,
- ✓ niezwłocznie powiadomić przełożonego lub koordynatora BHP o zauważonych zagrożeniach oraz ostrzec współpracowników o istniejącym zagrożeniu i grożącym niebezpieczeństwie.

Do podstawowych obowiązków Podwykonawców i osób kierujących zespołami ludzkimi należą:

- ✓ organizowanie stanowiska pracy zgodnie z przepisami BHP,
- ✓ wydzielenie i odpowiednie oznakowanie stanowiska pracy,
- ✓ dbałość o sprawność środków ochrony indywidualnych oraz ich stosowanie zgodnie z przeznaczeniem,
- ✓ dbałość o bezpieczny stan pomieszczeń pracy, wyposażenia technicznego i sprawności środków ochrony zbiorowej,
- ✓ egzekwowanie przestrzegania przez pracowników Podwykonawcy przepisów i zasad BHP, ppoż. i ochrony środowiska.

Niezależnie od postanowień przepisów ogólnych bezpieczeństwa i higieny pracy, Podwykonawca zobowiązany jest do przestrzegania przyjętych zasad i przepisów KAYSER , a w szczególności:

- ✓ Zapoznać się z instrukcją BHP maszyny lub urządzenia, przy którym wykonywane są prace.
- ✓ Podłączenie do sieci powietrza technologicznego, wody, ścieków, itp. może nastąpić jedynie po wcześniejszych ustaleniach z upoważnionym przedstawicielem jednostki KAYSER odpowiedzialnej za gospodarkę mediami.
- ✓ Podwykonawca jest zobowiązany do poinformowania podległych pracowników o występujących czynnikach szkodliwych lub uciążliwych dla zdrowia oraz oddziaływaniach tych czynników na organizm ludzki.

- ✓ Na stanowiskach pracy nie wolno przechowywać surowców, materiałów lub urządzeń pomocniczych w ilości nie większej jak na rzeczywiste potrzeby.
- ✓ Szmaty, tampony, trociny, papiery nasycone lub zanieczyszczone substancjami łatwopalnymi, utleniającymi się lub szkodliwymi dla zdrowia, należy bezwzględnie usuwać ze stanowiska pracy i składować je w wyznaczonym przez Kierownika Wydziału miejscu.
- ✓ Drabiny, rusztowania, pomosty stawiane na terenie KAYSER muszą posiadać atest, a bezpośrednia obsługa badania wysokościowe.
- ✓ Teren prac, szczególnie w rejonach dróg komunikacyjnych wewnątrz hal należy bezwzględnie oznaczyć i oddzielić białą-czerwoną taśmą bezpieczeństwa.

Wszelkiego rodzaju prace szczególnie niebezpieczne, określone w wykazie prac szczególnie niebezpiecznych wymagają pisemnego pozwolenia. Szczegółowy tryb prowadzenia takich prac określa Instrukcja prac szczególnie niebezpiecznych.

4. Odpowiedzialność w zakresie przewodnika.

Zarządzenie - podwykonawca jest odpowiedzialny za zapewnienie, iż:

- **Całość dokumentacji obejmująca opis metod, ocena ryzyka itp., muszą zostać opracowane przed rozpoczęciem prac.**
- **Wszyscy pracownicy podwykonawcy posiadają ten przewodnik, a wszystkie zasady bhp zostały wyjaśnione przed przystąpieniem do prac.**
- **Wszyscy pracownicy akceptują warunki zawarte w niniejszym przewodniku.**

Pracownicy – Każdy pracownik podwykonawcy posiada odpowiedzialność indywidualną w zakresie:

- Wszystkie prace prowadzone są w sposób bezpieczny, z przestrzeganiem przepisów i zasad bhp, higieny oraz odpowiednich praktyk.
- Wszelki sprzęt używany podczas prac jest bezpieczny i w dobrym stanie (ewentualnie z wymaganymi dokumentami).
- Sprzęt używany jest zgodnie z przeznaczeniem.
- Bezwarunkowo stosowane są wymagane odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej.
- Tam gdzie to niezbędne, stosowane są odpowiednie zabezpieczenia (bariery, ekrany, osłony, itp.).
- Po ukończeniu prac obszar zostanie przywrócony do jego poprzedniego stanu.
- Prace zostają ukończone odbiorem przez Właściciela.

5. Specjalne procedury.

5.1 Substancje chemiczne – Każdy podwykonawca musi poinformować swojego Właściciela o zamiarze użycia chemii na terenie zakładu. Do substancji musi być dołączona karta charakterystyki, a ewentualne odpady muszą zostać usunięte przez podwykonawcę.

5.2 Narzędzia i sprzęt – Odpowiedzialnością podwykonawcy jest zapewnienie, że sprzęt używany przy pracach:

- Odpowiada wymogom przepisów bezpieczeństwa technicznego.
- Elektronarzędzia oraz inny sprzęt przenośny został poddany pomiarom w zakresie rezystancji izolacji.
- Podwykonawcom nie wolno używać sprzętu KAYSER, chyba że zostanie wydane specjalne zezwolenie, a narzędzia zostaną zwrócone w nienaruszonym stanie.
- Cały sprzęt elektryczny jest w dobrym stanie i odpowiada wymogom elektrycznym obowiązującym w Polsce (230/400V prąd przemienny).

5.3 Odzież i obuwie robocze, środki ochrony indywidualnej -

- Na obszarze produkcyjnym obowiązuje nakaz noszenia obuwia roboczego wyposażonego w podnoski, antypoślizgowe, czystego i w dobrej kondycji.
- Jeżeli rodzaj prac tego wymaga, należy bezwzględnie stosować odpowiednio dobrane i we właściwym stanie technicznym środki ochrony indywidualnej.

5.4 Zasady ogólne - Wszystkie osoby przebywające na terenie KAYSER muszą być zapoznane i przestrzegać następujących zasad:

- Biżuteria – ze względu na ryzyko zahaczenia, uszkodzenia - zdjęta.
- Zegarki muszą zostać zabezpieczone przez pracownika ..

5.5 Wypadki przy pracy – wszystkie wypadki muszą być zgłaszane osobom przeszkolonym w udzielaniu pierwszej pomocy oraz Właścicielowi.

5.6 Procedura ewakuacyjna – Alarm pożarowy jest głośnym nieprzyjemnym sygnałem słyszalnym ponad innymi dźwiękami. W razie usłyszenia syreny należy niezwłocznie zaprzestać prac, wyłączyć sprzęt, po czym opuścić zakład udając się najbliższą możliwą drogą ewakuacyjną do punktu zbiórki znajdującego się na wolnej przestrzeni . Należy poddawać się zaleceniom prowadzących ewakuację. W punkcie zbiórki należy pozostać tak długo, aż ewakuacja nie zostanie odwołana.

WYTYCZNE DLA FIRM ZEWNĘTRZNYCH PROWADZACYCH

I Organizacja prac:

1. Podmiot zewnętrzny zwany w dalszej części Wykonawcą, wykonujący prace lub usługi, zobowiązany jest do bezwzględnego przestrzegania przepisów i zasad BHP ppoż. wynikających z polskiego ustawodawstwa, obowiązujących w Polsce norm oraz przekazanych wytycznych oraz ustaleń pomiędzy Wykonawcą a zlecającym.
2. Przed podjęciem pracy pracownicy Wykonawcy zobowiązani są przejść odpowiedni instruktaż wprowadzający z zakresu BHP przeprowadzony przez swojego Pracodawcę. W instruktażu można wykorzystać materiały i informacje przekazane przez A. Kayser.
3. Wykonawca otrzymuje następujące materiały informacyjne:
 - 1) Ulotkę ogólną – w której jest m.in. plan zakładu, informacja o występujących na terenie A.Kayser zagrożeniach oraz sposobach postępowania w sytuacjach awaryjnych.
 - 2) Instrukcja prowadzenia prac niebezpiecznych jako przykładową instrukcję obowiązującą w zakładzie.
4. Wykonawca przed przystąpieniem do realizacji zadań określonych w umowie/zamówieniu przekazuje do A.Kayser listę pracowników zapoznanych z zagrożeniami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy na terenie (może to być lista przeszkolonych bhp).
5. Przed rozpoczęciem prac Wykonawca zobowiązany jest do opracowania i przekazania informacji o sposobie wykonywania prac, wykorzystywanych narzędziach, zagrożeniach, jakie jego działalność będzie stwarzać dla pracowników A.Kayser.

Powyższe informacje Wykonawca zobowiązany jest przekazać wprowadzającemu na teren A.Kayser, czyli koordynatorowi bhp, a on odpowiedzialnemu za obszar, w jakim realizowane będzie zadanie (np. brygadziście produkcji). Przekazanie tych informacji i uzgodnienie minimalnego zabezpieczenia prac może nastąpić najpóźniej w poleceniu wykonania prac.
6. Wejście na tereny A.Kayser wszystkich pracowników Wykonawcy oraz zatrudnionych przez niego pracowników swoich i podwykonawców odbywa się w trybie uzyskania przepustki.
7. Wykonawca zatrudnia do realizacji przedmiotu umowy tylko osoby posiadające wymagane przepisami kwalifikacje zawodowe, aktualne badania lekarskie oraz przeszkolenie z zakresu przepisów BHP i ochrony ppoż. Kopie dokumentów posiada przy sobie na miejscu i na żądanie (np. PIP) jest w stanie okazać.
8. Ponieważ możliwe jest, że w jednym miejscu wykonywane będą prace przez pracowników zatrudnionych przez różnych pracodawców w poleceniu wykonania pracy powołuje się Koordynatora ds. BHP w myśl art. 208 Kodeksu Pracy.
9. Koordynator BHP powołuje Kierującego i Nadzorującego prace (jest nim pracownik Wykonawcy). Nadzorujący prace musi posiadać odpowiednie kompetencje, doświadczenie i wiedzę do nadzorowania prac, w tym aktualne szkolenie okresowe bhp dla osób kierujących pracownikami.
10. Wykonawca zapewnia STAŁĄ OBECNOŚĆ nadzorującego prace w miejscu realizacji zadań.

11. Nadzorujący prace dopilnowuje bezpiecznego, sprawnego i jak najmniej uciążliwego wykonania pracy oraz prowadzenie jej zgodnie z postanowieniami polecenia wykonania pracy.
12. Koordynator bhp zobowiązany jest
 - 1) wyznaczyć nadzorującego prace (pracownik Wykonawcy)
 - 2) poinformowanie o specyfice produkcji i zagrożeniach
 - 3) zasadach
 - 4) przekazaniu miejsca wykonywania prac
 - 5) wspólnie z wykonawcą określenie minimalnych wymagań dla pracowników oraz stosowanego sprzętu / narzędzi i zapisanie tego w pozwoleniu na pracę
 - 6) odnotowywanie nie przestrzegania ustaleń przez wykonawcę oraz odsunięcie go od prac w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia
 - 7) poinformowanie gdzie i na jakich zasadach można korzystać z WC, miejsca na spożywanie posiłków i napoi (na produkcji zakaz)
 - 8) poinformowanie o zasadach alarmowania i zgłaszania nieprawidłowości
 - 9) poinformowanie o zasadach ewakuacji i postępowania w sytuacjach awaryjnych lub wypadków (mapka powinna znaleźć się w pozwoleniu)
 - 10) Inne wedle uznania mające znaczenie i wpływa na prace
13. Wykonawca, który zamierza zatrudnić podwykonawcę do realizacji całości lub części zadania określonego umową/ zleceniem, jest zobowiązany do uzyskania na to zgody A.Kayser.
14. Pracownikom wszystkich podwykonawców zatrudnionych za zgodą A.Kayser przez głównego Wykonawcę, a także dostawcom towarów, materiałów i usług są stawiane takie same wymagania BHP jak pracownikom służb własnych. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za przestrzeganie niniejszych wymagań przez podwykonawców.
15. Wykonawca każdego dnia przed rozpoczęciem i po zakończeniu prac informuje portiera i koordynatora bhp o liczbie zatrudnionych pracowników własnych i pracowników swoich podwykonawców oraz o fakcie opuszczenia przez nich obiektu.
16. Osoba z nadzoru ze strony Wykonawcy musi posiadać uprawnienia dozоровe o specjalności związanej z charakterem prowadzonych przez Wykonawcę prac (dla prac elektrycznych SEP 'D').
17. Wykonawca nie może rozpocząć prac dopóki nie uzyska polecenia wykonania pracy od A.Kayser. Kopie polecenia jest zobowiązany posiadać i okazać na każde żądanie.
18. Wykonawca może wprowadzać na teren A.Kayser oraz stosować wyłącznie maszyny, urządzenia lub narzędzia posiadające instrukcję obsługi, dokumenty potwierdzające zgodność z wymaganiami przepisów BHP, m.in. znak B lub CE. W strefie zagrożenia wybuchem jest wymagane stosowanie przeznaczonych do tego urządzenia czyli z oznaczeniem EX.
19. Wykonawca zobowiązany jest do zapoznania pracowników własnych oraz swoich podwykonawców z instrukcjami obsługi lub dokumentacją techniczno-robotyczną maszyn i urządzeń technicznych oraz z oceną ryzyka (zawodowego/ dla wykonywanego zadania).
20. Wszystkie elektryczne maszyny, urządzenia lub narzędzia stosowane przez Wykonawcę posiadają aktualne badania i pomiary elektryczne (PN-EN 60745-1:2009 – wycofana wersja polska i PN-EN

62841-1:2015-11 - wersja angielska). Wykonawca zobowiązany jest posiadać protokoły badań celem okazania np. na żądanie zewnętrznych organów kontroli (np. PIP).

21. Wykonawca ma w obowiązku poinformować o wszelkich wypadkach przy pracy, zdarzeniach potencjalnie wypadkowych oraz innych zdarzeniach mających wpływ na bezpieczeństwo pracy.
22. Obowiązek ustalania okoliczności i przyczyn wypadków, którym ulegli wprowadzeni przez Wykonawcę pracownicy leży po jego stronie. A.Kayser ma prawo uczestniczyć w postępowaniach powypadkowych oraz innych wyjaśniających okoliczności zdarzeń. Wykonawca ma obowiązek przekazać A.Kayser dokumentację lub raport z postępowania powypadkowego lub innego zdarzenia mającego miejsce na terenie A.Kayser 1.

II. Dokumenty Wykonawcy:

23. Każdy wykonawca ma obowiązek posiadać na miejscu realizacji zadania oraz okazać na żądanie do wglądu np. zewnętrznego organu - Państwowej Inspekcji Pracy - następujące dokumentów:
 - 1) aktualne szkolenia BHP wszystkich pracowników własnych oraz swoich podwykonawców
(Szkolenie bhp czyli szkolenie wstępne (rozpoczęte w 1. dniu pracy) oraz stosowne okresowe, np. robotnicze. Szkolenie okresowe musi być aktualne, dla stanowisk robotniczych to okres 3 lat, jednak już dla szkoleń pracowników wykonujących prace niebezpieczne /m.in. na wysokości, w strefie zagrożonej wybuchem/ 1 rok. Potwierdzeniem szkolenia jest zaświadczenie i na jego 2. str. znajduje się program, zasadne by zawierał elementy niezbędne do pracy – np. jeśli pracownik ma wykonywać pracę na wysokości to w czasie szkolenia i w programie powinny występować zagadnienia z tym związane. Czas trwania szkolenia okresowego: dla st. robotniczego min. 8 h, dla osób kierujących pracownikami 16 h)
 - 2) orzeczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do zatrudnienia (zdolność lekarska) (uwzględniająca charakter pracy: praca na wysokości do/powyżej 3m, operator wózka jezdniowego...)
 - 3) potwierdzenia wymaganych kwalifikacji i uprawnień do wykonywania określonych robót specjalistycznych, obsługi sprzętu, kierowania pojazdami lub maszynami,
(Np. uprawnienia do kierowania wózkiem, montażu i odbierania rusztowań, SEP np. poniżej 1 kV zasadne także dla instalacji niskonapięciowych /dostępu, ppoż./ Użytkowanie rusztowań wymaga uprawnień do montażu oraz osobnych do odebrania montażu /np. kierownik budowy/).
 - 4) aktualne wyniki pomiarów elektrycznych maszyn, urządzeń, elektronarzędzi
 - 5) wykaz osób wyznaczonych i przeszkolonych w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

III. Konsekwencje za nie przestrzegania przez Wykonawcę przepisów i zasad bhp.

24. W przypadku naruszania przez Wykonawcę lub jego pracowników przepisów, zasad BHP i przepisów ppoż. A.Kayser uprawniony jest do:
 - a) zawieszenia wykonania całości lub części umowy/ zamówienia z Wykonawcą, gdy naruszenia te są poważne lub powtarzalne do czasu ustalenia przez strony i wdrożenia przez Wykonawcę planu poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy,

- b) rozwiązania Umowy/Zamówienia z Wykonawcą bez zachowania okresu wypowiedzenia w przypadku naruszeń poważnych lub powtarzalnych oraz jeżeli Wykonawca nie przekazał lub nie wdrożył planu, o którym mowa w pkt. a) w terminie 7 dni od zawieszenia wykonania Umowy/Zamówienia,
 - c) żądania natychmiastowego wydalenia z terenu zakładu oraz zastąpienia pracownika dopuszczającego się poważnych lub powtarzalnych naruszeń BHP lub przepisów przeciwpożarowych innym pracownikiem,
 - d) żądania zapłaty przez Wykonawcę odszkodowania pokrywającego szkody wynikające z naruszeń przepisów i zasad BHP i ppoż.,
25. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za postoje i opóźnienia spowodowane koniecznością zawieszenia wykonania całości lub części Umowy/Zamówienia z przyczyn określonych w niniejszych wytycznych.

IV Przykłady podstawowej wiedzy, jakie Wykonawca i jego pracownicy zobowiązani są posiadać (ze szkoleń bhp):

29. Art. 210 k.p. Pracownik ma prawo powstrzymania się od wykonywania pracy, gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom bezpieczeństwa i higieny pracy, co stwarza niebezpieczeństwo dla jego życia lub zdrowia albo gdy wykonywanie pracy zagraża innym osobom https://kadry.infor.pl/kadry/indywidualne_prawo_pracy/odpowiedzialnosc_prawa_i_obowiazki/57142.Pracownik-moze-powstrzymac-sie-od-wykonywania-pracy.html
30. Praca na wysokości to praca powyżej 1m a już powyżej 2m (czyli np. z drabiny, na dachu) WYMAGA zabezpieczenia – założenia kasku, uprząży z liną i hakiem i w pięcia w punkt kotwiący (stały lub przenośny <https://alpinex.net.pl/sklep/punkty-i-urzadzenia-kotwiczące/97-zaczep-linkowy-stalowy-1m-2m-3m-5m-10m.html>)

IV Obowiązki Wykonawcy przy prowadzeniu i nadzorowaniu prac szczególnie niebezpiecznych

31. **Podstawowe obowiązki pracodawcy czyli Wykonawcy i wymagania przepisów ogólnych bhp przy wykonywaniu prac niebezpiecznych** czyli m.in. na wysokości i w strefach zagr. wybuchem

Przy wykonywaniu takich prac należy zapewnić:

- 1) bezpośredni nadzór nad tymi pracami wyznaczonych w tym celu osób,
- 2) odpowiednie środki zabezpieczające, zarówno organizacyjne, jak i techniczne, w postaci asekuracji pracujących, zastosowania środków ochrony zbiorowej (wentylacja), ewentualnie środków [ochrony indywidualnej](#) (kaski, urządzenia samohamowne chroniące przed upadkiem z wysokości), oznakowania i odgródzenie strefy pracy i miejsc niebezpiecznych itp.,
- 3) instruktaż pracowników, w szczególności obejmujący:
 1. imienny podział pracy,
 2. kolejność wykonywania zadań,
 3. wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy przy poszczególnych czynnościach,
 4. postępowanie w sytuacjach awaryjnych.

<https://www.arslege.pl/rozporzadzenie-ministra-pracy-i-polityki-socialnej-w-sprawie-ogolnych-przepisow-bezpieczenstwa-i-higieny-pracy/k318/s4819/> https://kadry.infor.pl/kadry/bhp/profilaktyczna_ochrona_zdrowia/672570.Prace-szczegolnie-niebezpieczne.html

32. **Konieczność stałego Nadzoru:** Nad pracownikami musi być zapewniony nadzór. Charakter bezpośredniego nadzoru sprowadza się do tego, że udział pracownika nadzoru ma mieć miejsce przez cały czas wykonywania prac w szczególności niebezpiecznych (czyli m.in. na

wysokości, w strefach zagrożenia wybuchem). Oznacza to, że prac o charakterze niebezpiecznym nie wolno wykonywać w czasie chwilowej nieobecności pracownika nadzoru).

(Za nadzór może odpowiadać kierownik, brygadzysta, lider itp. Ważne by odbył szkolenie okresowego bhp dla osób kierujących pracownikami oraz posiadał odpowiednie kompetencje. Poświadczeniem odbycia szkolenia jest zaświadczenie na którego 2 str. powinien znajdować się program. Program powinien dotyczyć realizowanych zadań np. „wymagania prawne wobec prac na wysokości”, „właściwa organizacja i nadzór nad pracami na wysokości” itp.)

- 33. Obowiązek pisemnych instrukcji:** Wszystkie prace szczególnie niebezpieczne wykonywane w strefach zagrożenia wybuchem muszą być wykonywane na podstawie pisemnych instrukcji /§ 9 rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie minimalnych wymagań, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, związanych z możliwością wystąpienia w miejscu pracy atmosfery wybuchowej (Dz. U. Nr 138, poz. 931)/ - (ewentualnie pisemnych pozwoleń), które zapewnia pracodawca czyli Wykonawca.

(przykład: 1 punkt tych instrukcji może brzmieć: Wyłączyć maszyny, włączyć wentylację stanowiskową i awaryjną, otworzyć bramy i okna przewietrzyć przez minut. Jeżeli detekcja sytemu awaryjnego nie wykazuje 20 % DGW (ewentualnie „i detektor”) można przystąpić do prac).

Przy pracach na wysokości (każde powyżej 1 m) czyli w przepisach nie ma wprost o pisemnych instrukcjach lub poleceniach, dozwolenie są polecenia ustne, muszą wyczerpywać to co zawarto w punkcie 31.

IV. Firmy jednoosobowe

- 34.** Wszyscy przebywający na jego terenie i świadczący prace posiadali zobowiązani są posiadać aktualne orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do wykonywani pracy/ realizacji zadań.